

IVANA PEROUTKOVÁ

DOBRODRUŽKY



COO
BOO

Dobrodružky

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cooboo.cz
www.albatrosmedia.cz



Ivana Peroutková
Dobrodružky – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS  MEDIA

IVANA PEROUTKOVÁ

DOBRODRUŽKY



COO
BOO

Psaní číslo

1

Les, balkon, tři dortíky a Johanka

Ještě že je na světě les. Les a jeden panelákový balkon v přízemí. Balkon s tebou, Johanko. Ten balkon by snad mohl být v prvním patře. Možná i o něco výš. Jenže moje šance by se potom zmenšily. To bych tě pak, Johanko, asi nepřemluvila. A nejspíš bych tě ani nepoznala a všechno by dopadlo jinak.

Ale proč vlastně rozebírat, co by bylo kdyby. Naopak. Věci se dějou přesně tak, jak se dějou, Johanko. Takže když moje máma chtěla zůstat se svým přítelem v bytě sama, aby mohli... no, aby se mohli věnovat té své lásce, dostala jsem peníze a šup se mnou ven. „Vždyť je tam tak krásně a kup si nějaký dortíky...“

Jako bych neměla zdání, proč najednou tolik dobroty.

Bylo krásně. Duben. Aprílový měsíc. Co kdybych jim předkázala to jejich ach, och, ach? Ale ne, nechtěla jsem být zlomyslná, to se mi jen tak mihlo hlavou. Vlastně jsem byla ráda za každou minutu, kdy jsem venku. I když bez lesa. Mně se tak strašně stýskalo po lese. Ale ne po žádném

lesíku v Praze. Stýskalo se mi po tamtom lese, po lese kolem hájovny, po velkém nekonečném lese, kde je člověk úplně sám, kde se mezi stromy nemihne žádná červená větrovka, kde pod žádnou cizí botou nezapraskají větvičky. A kde hlavně nezní žádný lidský hlas, prosím! Jenom les, tichý les a zvuky lesa v tichu.

Uvažovala jsem, jestli nemám zajet aspoň do Krčáku, myslím do Krčského lesa, kam obyvatelé Prahy, zvláště pejškaři, míří na procházky. Ale to bych musela dojet na Kačerov a tím pádem se tlačit v metru, a navíc bych věděla, že se cestou nazpátek budu tlačit mnohem víc, a tak jsem se na to vykašlala. Kráčela jsem po Žižkově. Nebo Žižkovem? Kráčela jsem čtvrtí pojmenovanou po slavném českém husitském válečníkovi s páskou přes pravé oko. Po tom geniálním strategovi, který vynalezl vozovou hradbu a přišel na to, jak využít jihočeské rybníky, aby porazil nepřítele. Můj táta ho obdivoval. Můj táta, co žil v hájovně v tamtom lese. Nemohla jsem kráčet po Žižkově a nevzpomenout si na tátu, zatímco moje máma s novým přítelem věnovali tomu „ach, och, ach“.

Kráčela jsem prázdnými žižkovskými ulicemi a jen tak, jakoby náhodou, ale pěkně zprudka jsem koplá do popelnice. Taky jsem si odplivla na chodník. A trochu se mi ulevilo. Stará dobrá osvědčená metoda.

Takže ještě jednou: byl duben, slunce, jarní den a já jsem kráčela žižkovskými ulicemi, napůl se steskem a napůl se vztekem, zkrátka jako obvykle, akorát s jednou stovkou v kapse, abych si ten stesk se vztekem trochu osladila.

Nakonec jsem sešla až dolů k Olšanskému náměstí, tam, kde místo městských domů stojí pár paneláků a naproti

přes hlavní ulici taková nižší opravená betonová omšelina – hotel Olšanka. Omšelina Olšanka. Stačilo projít panelákovým průchodem a hned se přede mnou zjevila, za hlavní ulicí, kde uháněly tramvaje a kde se zběsile řítila auta. Najednou zase tolik hluku. A tolik spěchajících lidí. Na chodníku se ani nemůžeš zastavit, Johanko, protože pak překážíš. Ale já jsem se schválně zastavila. Schválně jsem čekala, kdo bude první, komu rupnou nervy.

„Vidíš to vemeno? Uprostřed chodníku čumí úplně do blba.“

„Nech ji bejt.“

„Hele, ta bude zfetlá.“

Vstoupila jsem do cukrárny jako obrovské kravské vemeno, ale nikdo to nezpozoroval, nikdo si toho nevšiml, prodavačka se na mě kupodivu dokonce usmála. Zírala na mě s tak upřímnou laskavostí, až jsem z toho zrozpačtěla a následkem toho vybírala dost zmateně: „Nebo ne... nebo... nebo spíš tamten... nebo ne! ... nebo radši tenhle...“

Tři dortíky!

Medovník.

Malá kostička ovocného řezu s jahodami v želé.

Kakaový dortík politý čokoládou.

Tři dortíky na tácku zabalené do papíru se vzdušnou rezervou, aby se nepomačkaly. Stála jsem před cukrárnou a přemítala, kde je slavnostně sníst. Zajít tamhle vpravo nahoru na Parukářku? Pojít sladká sousta v trávě na kopci v parku? Kochat se široširým výhledem? Jenže i tam je určitě spousta lidí a hlavně pejskařů a psi budou loudit, hned se ke mně seběhnou, a když páníčkové jedny

odeženou, za chvíli přiběhnou další. Ne, ne, ne, to radši zpátky do průchodu a potom najít nějakou osamělou zastrčenou lavičku. Nebo zídku. Nebo schod. Prostě se s tím balíčkem někam zašít.

Mlsnost mě poháněla, ale když jsem minula poslední panelák, napadlo mě, že se vrátím a půjdu podél něj, že by se tam někde na konci mohl objevit plácek s nějakou odrolemou rozbitou betonovou kašnou, podobnou té, jakou jsem viděla na sídlišti, kde bydlela mámina kamarádka Evža. Jenže tady pořád nikde nic, jenom ulice nacpaná zaparkovanými auty. Až jsem ten panelák obešla a najednou se přede mnou objevila docela široká plocha rašící zelené trávy. Dole tráva a vlevo zadní strana paneláku s balkony. Mohla jsem se vrátit. Nejspíš bych se i vrátila. Ale v tu chvíli tráva zavoněla a já jsem zavětrila ten pocit. Ten svůj známý pocit!

Jaký má smysl procházet kolem přízemních panelákových balkonů? Samozřejmě že žádný. Ale když větrím tenhle pocit, tenhle příslib, tohle vábení, naději, touhu, tajemství, nazvi si to, jak chceš, Johanko, jdu dopředu, musím jít pořád dál a dál, jako by na mě tam vepředu něco čekalo. Nemůžu se jen tak otočit. Nemůžu se toho vzdát. Chci k tomu dojít, i když nevím k čemu. A za tou vidinou jsem šla, s tím papírovým balíčkem v ruce a pak jsem za mříží jednoho přízemního balkonu spatřila tebe, Johanko.

Tebe, uvězněnou princeznu.

Takhle jsem tě uviděla poprvé, jemnou a spanilou, taky trochu pobledlou, s našedlými kruhy pod modrýma očima, s plavými rozpuštěnými vlasy a drobnými náušnicemi v uších. Tesknící a doufající princeznu. A vzadu v hlavě mi

blesklo to slovo vemeno, protože mi záleželo na tom, abych i já pro tebe byla zajímavá, abych pro tebe byla někdo jako princ, který tě přichází vysvobodit.

Nic víc nebylo, všechno zmizelo, zůstalo jenom tohle přání.

Nemůžu napsat, že bych tě pozdravila, prostě jsem řekla: „Ahoj,“ a ty jsi odpověděla úplně přirozeně: „Ahoj.“

Zeptala jsem se: „Nechceš jít ven?“

„Nemůžu.“

„Proč nemůžeš?“

„Musím se učit.“

„A nedáš si se mnou dortíka?“

„Jakej máš?“

Dřepla jsem si na bobek a opatrně rozbalila nadýchaný balíček. Ty jsi za mříží zvědavě přihlížela.

„Kterej chceš?“ nabídla jsem ti. „Čokoládovej, s jahodama, nebo medovník?“

„Můžu ten jahodovej?“

„Můžeš.“

Na princezničku jsi teda nebyla zrovna moc upejpavá.

Prostrčila jsem jahodovou kostku skrz díru v mříží a vložila ji do tvých dlaní. Já si vzala medovník a společně jsme se zakously. Jedly jsme a pochutnávaly si. Dvě holky, co se před pár minutami vůbec neznaly. Líbila se mi tvoje příměst. Tvoje modré oči. Hlubší hlas. A promiň, taky jsem si hned všimla, že máš o něco větší prsa než já.

„Kam vlastně jdeš?“ zeptala ses.

„Chtěla jsem si najít nějaký místo, kde bych ty dortíky mohla v klidu zblajznout.“

Zasmály jsme se.

A pak já: „Jak se jmenuješ?“

„Johana. A ty?“

„Marie.“

„Hezký jméno,“ řekla jsi.

„Máma mi říká Maruško, ve škole mi říkaj Mářo.“

„Mně říká máma Johanko a ve škole na mě občas volaj
Joho nebo Johanice.“

„Nevadí, když ti budu říkat Johanko?“

„Klidně. A já tobě? Chceš, abych ti říkala Maruško?“

„Klidně.“

„Tak jo.“

„Maruško...?“

„Ano, Johanko...“

„Co uděláme s tím třetím dortíkem?“

„Hezký!!!“

Takovou přímou jsem ocenila už nahlas a znovu jsme se potichu zasmály. Hranou tácku jsem rozdělila čokoládový dortík na dvě poloviny. Ale sotva jsme je zhlty, úzkost mi stáhla břicho. Taky můj další známý pocit. Dostala jsem strach, aby se to mezi námi nezkazilo.

„Už musím jít,“ řekla jsem. „Ale zítra bych zase mohla přijít. Budeš tady?“

„Jasně,“ přikývla jsi. „Vždy zde a za mříží.“

„To mi ještě povíš,“ nadhodila jsem.

„Povím,“ slíbila jsi.

„Já ti taky povím,“ slíbila jsem i já a zmačkala papír s táckem do dlaně.

„Tak jo,“ zamávala jsem ti. „Ahoj!“

„Ahoj!“ zamávala jsi mi za mříží. „A díky za dortíky!“

Kráčela jsem pryč, ani jednou jsem se neotočila, ale srdce se mi rozbušilo. Srdce poplašeně jásal. Tráva voněla. Slunce hřálo. Ani jedna jsme neřekly, jak nám říká táta. My dvě, my dvě...

My dvě – kamarádky?!

Cestou jsem vyhodila zmačkaný papír do jedné popelnice a vůbec mě nenapadlo, že bych do ní mohla kopnout.

Něco z minulosti

Ted' je, myslím, na čase, abych napsala něco víc o tamtom lese, o hájovně a o tátovi. Nic se nezmění na tom, že to pro mě – aspoň na začátku – byla blažená doba. Jaká výhoda! Jaká úžasná schopnost paměti, že umí uchovávat minulost. Taky bych samozřejmě mohla říct, že je kolikrát lepší zapomenout. Ale já pro tu dávnou sladkou blaženost spolknu i pozdější hořkost, všechny hořkosti, co byly a co určitě ještě přijdou.

Stačí, že zavřu oči a ponořím se. Jako první vždycky ucítím vůni borovic. Chřípí se mi chvěje, jak ji nasávám; jsem uprostřed léta, přímo v jeho žáru, stojím s rozkročenýma nohama na udusané zemi a s hlavou zvrácenou dozadu, aby moje nosní dírky tu vůni s co největší hojností nalapaly do těla. Abych tomu napomohla, dokonce si nosní dírky rozšiřuju. Palcem a ukazováčkem chytanu každou díрку na vnější straně a roztahuju.

Kdyby se mě někdo zeptal, co je pro mě Bůh, ten hodný Bůh lásky, odpověděla bych, že je to tahle vůně.

V lese jsou ale ještě další vůně. Ty vlhké, nasáklé mokrou hlínou a kořeněné kořeny, těžké vůně stoupající z temných zastíněných porostů a pak ty prchavé, prosvětlené sluncem. Je to taková nádhera, když sluneční paprsky září šikmo skrz sloupy stromů. Já jsem to nevymyslela. To někdo jiný už kdysi napsal, že les je boží chrám a boží ptactvo a zvířectvo ho obývá.

O tom jsem ale tenkrát, v dětství, ještě nečetla. Sotva jsem slabikovala. Zato jsem v lese poletovala od rána do večera. Nikdy jsem se neztratila! Nikdy mě ani nenapadlo, že se ztratím. Neznala jsem slovo důvěra, a ona to byla důvěra. Volnost a bezpečí. Neznala jsem slovo dobrodružství, a ono to bylo velké dobrodružství. Vždyť už jsem to nemohla vydržet: a co dneska? Co se stane? Co dneska asi zažiju ve svém lese?

Takhle si to pamatuju: ráno v hájovně v kuchyni u dlouhého dřevěného stolu, v jedné ruce baňatý puntíkováný hrnek kakaa a v druhé krajíc chleba s máslem. Jak se mi zdá ten stůl obrovský, když u něj sedím sama. Ani v kuchyni nikdo není, jenom z kohoutku pravidelně odkapává voda. Poslouchám máminy kroky na zápraží a z větší dálky ke mně doléhají ostré údery. Táta určitě stojí u špalku před kůlnou a štípe dříví. Pak se máminy kroky vzdalují a údery ztichnou. Napínám uši, jako bych tady v kuchyni mohla slyšet, jak si tam u kůlny dávají pusy. Vtom zarachotí strojek a já ihned otočím hlavu k vyřezaným dřevěným hodičům. Na stříšce se tyčí jelení paroží a pod kyvadlem se houpe veverka, ale já upřeně pozoruju jen ta malá dvířka. Nesmím to propásnout. Okamžik, kdy se dvířka zběsile

rozletí a z otvoru se vyvrstí dřevěná hlavička kukačky. Zakuká devět. Sama pro sebe těch devět poctivě spočítám, pyšná, že už to umím, a honem se zakousnu do krajíce. Čím rychleji ho sním, tím dřív budu v lese.

O téhle ranní snídani píšu ale taky proto, že si vzápětí vzpomenu, jak jsem o několik let později u stejného stolu a se stejnou snídání zaslechla jejich ranní hádku. Nebyla první. V poslední době se hádali.

Takže sedím u toho dlouhého stolu, přestanu kousat do chleba a jenom poslouchám, jak hlasy na dvoře podrážděně stoupají. Bolí to. Nechápu to. Nechci to. O čem se můžou pořád hádat? Snažím se zachytit věty, porozumět jim, ale ono to zase nedává smysl.

„Chceš se zase hádat...?“ tohle řekne táta; to je jeho obvyklá věta, s kterou pokaždé vyrukuje.

Máma na to vyštěkne: „Do prdele, tak mě vnímej!“

Táta: „Tak mi řekni, co teda chceš?“

Máma: „Bože, jak se můžeš takhle ptát.“

Táta: „Ach jo, na tyhle kecy fakt nemám čas.“

Máma: „A já snad jo? Slyšíš mě: já snad jo?“

Táta: „Neřvi!“

Máma: „Tak mi odpověz!“

Táta: „Dej mi pokoj.“

Máma: „A víš, že ti ho fakt dám!“

Táta: „Jo, prosím tě, dej mi ho.“

A pak ztichnou.

Ale já sedím žalostně u stolu, jíst chleba ani pít kakao nemůžu a na kukačku ani nepomyslím. Za chvíli vejde do kuchyně táta. Nevypadá našťvaně, spíš unaveně a smutně.

Nevnímá mě. Vezme si z lednice lahev piva a otvírákem ji odzátkuje. Opře se zády o kuchyňský pult a zhluboka se napije. Pak otočí hlavu směrem k oknu a dívá se dlouze a jakoby zamyšleně.

Jak se mi líbí jeho hlava z profilu, obrys čela, nosu a brady, linie, kterou znám nazpaměť. Je mi ho najednou líto. Ale i mámy je mi líto, když tu jindy takhle stojí místo něj. A na konec je mi líto i sebe, jak tu sedím u stolu.

Řeknu důrazně a naléhavě: „Nechci, abyste se hádali.“

„Já vím,“ odpoví táta, ale neobrátil se ke mně.

„Tak se nehádejte.“

A on mlčí, pořád mlčí a pak se ke mně konečně otočí: „Co budeš dneska dělat?“

Já?! On se ptá, co já budu dneska dělat? I ta otázka mi připadá úplně nesmyslná, ale vzápětí mi dojde, že uhýbá. Že ji jen tak plácl, aby převedl rozhovor a předstíral zájem. A to mě popudí.

Vyhrknu: „Jdu do lesa a budu les prosit, abyste se přestali hádat!“ a rovnou se zvednu a rázně zamířím ke dveřím.

Zavolá mi do zad: „Maruško...!“

Ale já se nezastavím. Rozběhnu se. Utíkám...

I v lese pořád běžím, než se konečně svalím na zem.

Ještě že je na světě les. Ještě že je na světě vůně borovic. Ještě že je na světě mech. Plácnu sebou do mechu. Lehnu si na záda a zhluboka oddechuju. Chci zůstat tady v lese, ne tam s nimi v hájovně. Tady se nikdo nehádá. V lese akorát silnější zvíře uloví slabší, jenže to dělá z hladu. Nemůže jinak. V lese se svádí boj o přežití, ale ten boj je k životu nutný. K čemu jsou hádky? Co to je? Co je nutí, že se k sobě

u špalku už netisknou, že se tam nelíbají, a místo toho na sebe chrlí... nenávist?

Je to nenávist...?

Ne-ná-vist.

Svist. To tam někde nahoře zasvištěl pták. A chvíli nato uslyším kukačku. Ne tu vyjevenou z hodin, ale tu opravdovou. Zvuky lesa v tichu. Mech voní. Pod zády cítím jeho měkkost a spadané pichlavé jehličky. Les je boží chrám a boží ptactvo a zvířectvo ho obývá. Škoda, že jsem tuhle větu nevymyslela já.

Docela brzy po tomhle útěku následovalo období, kdy hádky ustaly. Ale ne že by se k sobě lísali. Udržovali mezi sebou tichou odměřenou slušnost. Nedívali se do očí. Ustupovali, když se náhodou museli minout. Pokud spolu mluvili, sdělovali si informace.

Potom se jim cukrú cukrú opravdu vrátilo, jenže tohle období netrvalo dlouho a znovu vybuchly hádky. A pak v hájovně zavládla tichá domácnost. Žádná trapnost nebo směšnost. Jako by oba úplně zlhosejněli. Ale ani já jsem už neutíkala a nekřičela.

Jednoho rána jsem zjistila, že táta nespí s mámou v ložnici, že se přestěhoval do zadního kumbálu za kuchyní a že si tam vzal Bena, našeho ohaře, který předtím spal venku v boudě. To ráno jsem totiž zaspala, a když mi vyjevená kukačka dala najevo, že nestihnu autobus do školy, táta z toho kumbálu i s Benem vyšel. Byl jenom v trenýrkách a rozespale zíval. Určitě si myslel, že jsem už odešla, protože se zarezil, doslova sebou cukl, jako by se v prvním okamžiku chtěl honem vrátit, ale nakonec ze sebe dostal: „Nejdeš pozdě?“

„Ne.“

„Nechceš, abych tě hodil do školy?“

„Nechci.“

„Já tě hodím.“

Bylo to na podzim. K hlavní silnici jsme přijížděli lesní cestou a kolem zářily stromy. Zlatě, červeně, oranžově. Nádhera.

„Máš ráda les, co?“ podíval se na mě.

„Miluju ho.“

„To máš po mně,“ usmál se.

Sotva jsme vyjeli na silnici, šlápl na plyn. Náš džíp uháněl šílenou rychlostí a táta na mě vítězně juknul. Kvůli němu jsem předstírala, jak se mi to líbí, jaká je ta naše frajerská jízda bezva. Ale nebyla. Celou cestu jsem se chtěla zeptat, jestli se s mámou ještě můžou mít rádi.

Na rozloučenou mi dal pusu. Milující pusu. Po dlouhé době.

„Maruško, dávej na sebe pozor...!“

Ten den jsem si ve škole snila, že všechno dopadne dobře.

Bylo mi dvanáct, chodila jsem do sedmičky, kamarádkám ve třídě jsem se nesvěřovala. Jenom lesu.

Na jaře mi to řekli. Samé fráze. Že už jsem velká holka a že to můžu pochopit. Že se to dospělým někdy stává, že si přestanou rozumět. Že nemá smysl, aby dál zůstávali spolu. Ale že mě oba mají moc rádi, že nechtějí, abych rozvozem trpěla.

Tušila jsem, že ty fráze neříkají jenom tak, že někam směřují, že mě skrz ty fráze na něco připravují. Pomyšlela jsem si, že se s mámou nejspíš odstěhujeme ze